

Wstęp do tworzenia stron WWW

Lekcja 1. Pierwsza strona WWW.

1. Podstawowa struktura strony WWW

Językiem umożliwiającym tworzenie stron WWW jest HTML czyli Hypertext Markup Language. Strona WWW zbudowana jest ze znaczników, które można określić mianem poleceń formatujących. Dokument HTML rozpoczyna się od znacznika `<html>`, a kończy znacznikiem `</html>`. Wewnątrz można wyróżnić dwie sekcje. Pierwsza z nich to nagłówek, który znajduje się pomiędzy znacznikami `<head>` i `</head>`. Zawarte są w nim różne informacje o stronie WWW, takie jak np. sposób kodowania znaków, informacje o autorze, tytuł itp. Te informacje nie są wyświetlane na stronie WWW. Właściwa treść dokumentu, czyli to co będzie mógł zobaczyć użytkownik odwiedzający stronę internetową, znajduje się w sekcji wyróżnionej za pomocą znaczników `<body>` i `</body>` :

Listing 1. Ogólna struktura dokumentu HTML

```
<DTD - prolog dokumentu>

<html>

<head>
Tutaj należy wpisać treść nagłówka dokumentu
</head>

<body>
Tutaj należy wpisać treść dokumentu HTML
</body>

</html>
```

Stronę WWW tworzy się podobnie jak zwykły dokument tekstowy. Jednak ponieważ dokument (X)HTML nie jest całkowicie zwykłym plikiem tekstowym (zawiera *hipertekst*, osadzone obrazki i musi być poprawnie wyświetlany w różnych systemach operacyjnych na całym świecie), dlatego wymyślono specjalny szablon dokumentu (X)HTML, który powinien być przestrzegany. Poniższy listing (kod źródłowy) przedstawia jak przykładowo powinny wyglądać ramy każdego dokumentu w formacie XHTML¹.

¹ Standard XHTML to rozwinięcie standardu HTML umożliwiające m.in. dopasowanie do standardu XML.

Listing 2. Ramy dokumentu zgodnego ze standardem XHTML 1.0

```
<!DOCTYPE html PUBLIC "-//W3C//DTD XHTML 1.0 Transitional//EN"
"http://www.w3.org/TR/xhtml1/DTD/xhtml1-transitional.dtd">

<html xmlns="http://www.w3.org/1999/xhtml" xml:lang="pl" lang="pl">

<head>
<title>Tu wpisz tytuł strony</title>
</head>

<body>

Tu wpisuje się treść strony

</body>
</html>
```

UWAGA!

Zawartość, która ma się pojawić na stronie WWW należy wpisać w miejscu „*Tu wpisuje się treść strony*”.

Natomiast listing 3 prezentuje kod strony WWW w standardzie HTML 4.01.

Listing 3. Ramy dokumentu zgodnego ze standardem HTML 4.01

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN"
"http://www.w3.org/TR/html4/strict.dtd">

<html>

<head>
<title>Tu wpisz tytuł strony</title>
</head>

<body>

Tu wpisuje się treść strony

</body>
</html>
```

Nie ma potrzeby wnikać w teoretyczne rozważania, który z tych standardów jest lepszy szczególnie na samym początku nauki tworzenia stron internetowych. Należy jednak zaznaczyć, że nowoczesne witryny internetowe są w zdecydowanej większości pisane w języku XHTML. Wynika to z m.in. z faktu, iż dokumenty XHTML mogą być napisane tak, aby działały równie dobrze lub nawet lepiej zarówno w przeglądarkach obsługujących HTML 4 jak i XHTML, ponadto zawierają pewne specyficzne własności, których HTML nie obsługuje. Przykłady podawane w trakcie tego kursu (chyba że zaznaczono inaczej) będą zgodne zarówno z HTML 4.01 jak i XHTML 1.0.

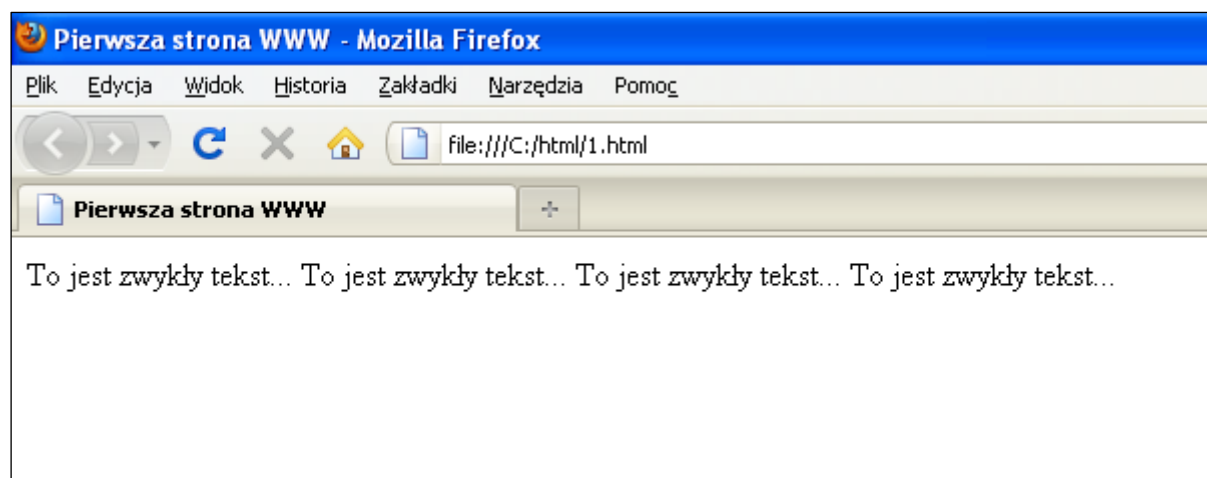
Wpisywanie tekstu

Jeśli chcemy umieścić na stronie WWW zwykły tekst, możemy wpisać go za pomocą klawiatury w miejsce *Tu wpisuje się treść strony* (patrz: Ramy dokumentu XHTML 1.0). Nie trzeba przy tym stosować żadnych dodatkowych poleceń. Należy jednak pamiętać, że przeglądarka internetowa automatycznie zawinie wszystkie wiersze, dlatego w edytorze HTML tekst możemy wpisywać dowolnie, np. po wpisaniu:

```
<body>
To jest zwykły tekst...
To jest zwykły tekst...
To jest zwykły tekst...
To jest zwykły tekst...
</body>
```

na ekranie otrzymamy tekst w postaci przedstawionej na rysunku 1.

Rysunek 1. Tekst wyświetlony w przeglądarce internetowej.

2. Znaczniki HTML

Strony WWW tworzone są w języku HTML lub XHTML za pomocą znaczników. Znacznik jest to specjalny tekst, umieszczony w nawiasach ostrych, np.: ``. Jest on częścią składni języka HTML i pozwala sterować wyglądem strony. Dzięki niemu można np. ustalić kolor tła, rodzaj formatowania tekstu, wstawić obrazek czy tabelę itd. Znacznik nie jest widoczny na ekranie, widoczne są tylko efekty jego działania. Schematycznie znacznik można przedstawić następująco:

`<znacznik>zawartość znacznika</znacznik>`

W taki sposób definiuje się znacznik - element strony WWW. Znacznik składa się ze znacznika otwierającego - `<znacznik>`, zamykającego - `</znacznik>` oraz zawartej między nimi treści (zawartości znacznika). Znacznik zamykający jest identyczny jak otwierający, ale zawiera dodatkowo znak ukośnika („/”). Zawartość znacznika to z reguły tekst, który jest formatowany przez funkcję jaka jest związana z danym znacznikiem np.:

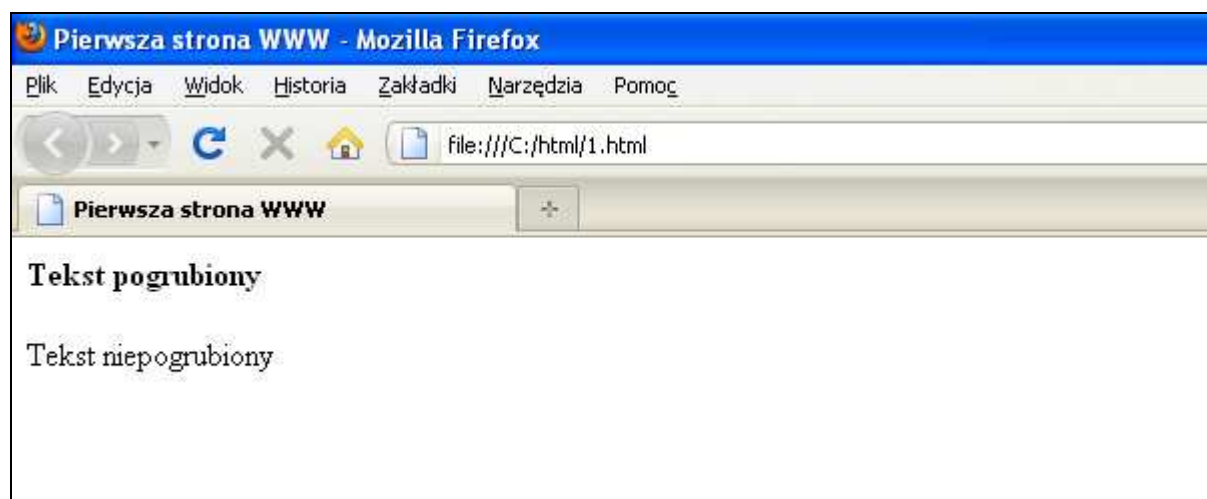
`Przykładowy tekst`

Oznacza, że ciąg znaków Przykładowy tekst, ma zostać sformatowany poprzez dodanie efektu pogrubienia czcionki. Poniższy listing przedstawia kod źródłowy, w którym pierwszy akapit tekstu został pogrubiony przez znacznik `` natomiast drugi akapit to zwykły, niesformatowany tekst. Efekt działania w przeglądarce internetowej przedstawia rysunek 2.

Listing 4. Przykładowy kod HTML.

```
<!DOCTYPE HTML PUBLIC "-//W3C//DTD HTML 4.01//EN"
"http://www.w3.org/TR/html4/strict.dtd">
<html>
<head>
<title>Pierwsza strona WWW</title>
</head>
<body>
<b>Tekst pogrubiony</b><br /><br />
Tekst niepogrubiony
</body>
</html>
```

Rysunek 2. Kod źródłowy z listingu 4 wyświetlony w przeglądarce internetowej.

W treści kodu źródłowego znajdującego się w listingu 4 użyto znacznika `
`. Znacznik ten oznacza w języku HTML koniec linii.